No. 1621 Zaterdag 23 Januari 1915. 32ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Onze Begrooting

BIJ DEN

MINISTER.

Memorie van Antwoord.

In het belang van de uitzending van geschikte Nederlandsche onderwijzers naar de kolonie heeft de minister overleg gepleegd met de besturen der drie grootste gemeenten van ons land. Reeds heeft het gemeentebestuur van 's-Gravenhage zich in beginsel, en zich voorbehoudende elk geval op zich zelf te beschouwen, tot medewerking bereid verklaard.

In het antwoord van den Minister van Koloniën op het ontwerp tot definitieve vaststelling van de koloniale huishoudelijke begrooting van Curaçao voor 1915, deelt hij mede, dat in deze kolonie zich, vooral wat het hoofdeiland betreft, de gevolgen van den oorlog in het gebied van handel en scheepvaart doen gevoelen.

Voornamelijk de uit- en doorvoer lijden onder den bestaanden toestand, De afzet van in de kolonië vervaardigde hoeden blijft zich bepalen tot de grove soorten, die naar New-York worden verscheept — de uitvoer van phosphorzure kalk, ook uit Aruba, die in hoofdzaak naar Europeesche havens geschiedde, is tijdelijk gestaakt, terwijl aanvankelijk ook voor de looistof bevattende dividivi, waarvan de markt te Hamburg was gevestigd, de afzet was gestremd. Er wordt thans evenwel getracht den afzet van dat product naar elders te leiden.

De scheepvaart is zeer verminderd, ook ten gevolge van het staken van de vaart der Duitsche booten, die het hoofdeiland geregeld eenige keeren in de maand bezochten.

De geregelde aanvoer van levensmiddelen uit New-York, die de kolonie voor verreweg het grootste gedeelte van het benoodigde voorziet, werd in den beginne met onderbreking bedreigd, omdat de groothandel in Noord-Amerika enkel tegen gereede betaling wilde leveren. Van Regeeringswege is daarin voorzien door de opening van een krediet bij een handelshuis te New-York ten behoeve van de Curaçaosche Bank. De wisselkoersen op New-York, die eerst snel waren opgeloopen, zijn daarna weder tot het gewone peil gedaald. De aanvoer van levensmiddelen is sedert geregeld blijven voortgaan.

Evenals in Suriname zijn ook in Curaçao bijzondere maatregelen genomen in verband met den toestand tengevolge van den Europeeschen oorlog. Hiervan worden genoemd: 1e. Voor de vergrooting van het bankbiljettenkapitaal der Curaçaosche Bank en de tijdelijke opschorting van de inwisseling der biljetten; 2o. het verbod van den uitvoer van steenkolen en levensmiddelen; 3o. de voorschriften ter voorkoming van vasthouding en prijsopdrijving der waren.

Nadat gebleken was, dat het stoomschip „Prinses Juliana" bij den dienst der koloniale vaartuigen in de kolonie Suriname zeer goed voldeed, heeft de Minister beslist, dat het vaartuig door de kolonie Suriname voor 1 ton zou worden overgenomen. Het schip heeft, toen het in Suriname aanvankelijk bij wijze van proef, in bedrijf was genomen, eenige kleine veranderingen in de inrichting ondergaan.

Nog deelt de Minister mede in verband met den voor de verbetering van de haven van Curaçao aangeschafte zandzuiger, dat luidens het voorloopig rapport van het lid dr. Kraus, die Curaçao bezocht, ingestelde onderzoek in zake het havenbedrijf en de havenverbetering aldaar, de zandzuiger niet kan worden gebezigd voor de verwijdering van het op te ruimen materiaal.

Bij tweede acte van wijziging worden enkele veranderingen in de begrooting opgenomen, betreffende o. m. maatregelen ter voorziening in de grootere behoefte te Curaçao voor gelegenheid tot huisvesting van gehuwde officieren.

Onze Begrooting

IN DE

Tweede Kamer.

Vergadering van 17 December 1914.

(*Handelingen*).

De algemeene beraadslaging wordt geopend.

De heer **Bichon van IJsselmonde**: Mijnheer de Voorzitter! Ik wensch slechts een enkel onderwerp ter sprake te brengen.

Zoowel uit de Memorie van Antwoord betreffende de begrooting voor Suriname, als uit die betreffende de begrooting voor Curaçao, hebben wij nu vernomen, dat het stoomschip „Prinses Juliana" overgenomen is door de kolonie Suriname. Het is met dat stoomschip, zooals bekend, een lijdensgeschiedenis geweest. Nu het dan aan Suriname, naar wij hopen, diensten zal bewijzen, mogen wij toch niet vergeten, dat dit stoomschip oorspronkelijk bestemd is geweest voor de kolonie Curaçao Het is nu reeds verscheidene jaren geleden, dat tot aanbouw van dat schip, speciaal voor Curaçao, werd besloten. Reeds sedert Januari 1912 is het echter niet meer in de vaart geweest en sedert is het niet vervangen door een ander, zoodat men in de kolonie Curaçao van af dien datum weer precies in denzelfden toestand verkeert als eenige jaren geleden. Tusschen de verschillende eilanden, de kolonie Curaçao uitmakende, is geen andere verkeersgelegenheid dan per zeilschip.

Het is bekend, dat het stoomschip „Prinses Juliana" niet voldeed, omdat het in de Caraïbische Zee, in verband met de omstandigheden van stroom en wind, niet behoorlijk zeewaardig was. Het is natuurlijk voor de kolonie van groot belang, dat in de behoefte aan een ander communicatie-middel dan een zeilschip wordt voorzien Daarop is reeds sedert jaren en herhaaldelijk gewezen. Ik heb hier o. a. voor mij een hoofdartikel van de „Nieuwe Rotterdamsche Courant" van den 1sten October 1912. Maar het is bovendien nog in het bijzonder van belang, met het oog op het vervoer van versche visch uit Aruba naar Curaçao. Men heeft daarvoor, enkele jaren geleden, op Aruba ingericht een koelhuis; de proef met het bewaren van de visch, genomen in het laatst van 1911, is geslaagd en de eenige maal dat na het nemen van die proef en het geheel voltooien van bedoeld koelhuis het stoomschip „Prinses Juliana" Aruba heeft aangedaan, heeft het versche visch meegenomen en naar Willemstad vervoerd, die daar een goed onthaal vond. Maar onmiddellijk daarna is het schip uit de vaart genomen. Sedert heeft men wel opnieuw geprobeerd versche visch uit Aruba naar Willemstad te vervoeren, maar omdat dit per zeilschip gebeurde, was dit niet loonend. Die nieuwe proef heeft intusschen 't land weer geld gekost, zooals blijkt uit de voorgestelde verhooging der begrooting voor 1913, welk wetsontwerp nog behandeld moet worden; in het Voorloopig Verslag van dat wetsontwerp is aan deze zaak herinnerd.

Nu zou ik den Minister een vraag willen stellen, een vraag, waarop ik intusschen geen antwoord mag verwachten, daar zij niet gedaan is in de stukken. Indien dus de Minister haar liever eerst wil beantwoorden bij de behandeling van het door mij genoemde wetsontwerp, dan zal ik daarmede volkomen voldaan zijn. Ik zou willen vragen, of er niet aan gedacht wordt, opnieuw te voorzien in een communicatiemiddel, door mechanische kracht voortbewogen. Ik geloof, dat dit inderdaad, ook afgescheiden van de quaestie van het vischvervoer, die ik slechts bij wijze van voorbeeld heb aangevoerd, voor de kolonie Curaçao van groot belang zou zijn. Ik heb daarom gemeend, dit onderwerp hier ter sprake te moeten brengen.

De heer **Pleyte**, Minister van Koloniën: Mijnheer de Voorzitter! Het zou mij aangenaam zijn den geachten afgevaardigde uit Ommen dadelijk ten deze van antwoord te dienen.

De geachte afgevaardigde herinnert zich misschien, dat ten vorigen jare bij de behandeling van de koloniale begrooting voor Curaçao ook dit punt ter sprake is gebracht! Ik heb toen in korte woorden de lijdensgeschiedenis geschetst van de „Prinses Juliana" en medegedeeld, dat voorgenomen werd er een proef mede te nemen in Suriname. Die proef is genomen en goed uitgevallen en de „Prinses Juliana" is op 't oogenblik ingelijfd in de koloniale vloot van Suriname. Daarmede is de kolonie Curaçao afgekomen van hetgeen men in de wandeling noemt een present-kaasje. Ik heb niet nagelaten te werken in de richting die zooeven door den geachten afgevaardigde uit Ommen werd aangegeven. Toen ten vorigen jare bleek, dat de „Prinses Juliana" niet kon voldoen aan de verwachtingen, die men van haar koesterde in het geregeld onderhouden van de vaart tusschen 't hoofdeiland en de Boven- en Benedenwindsche eilanden, heb ik verschillende personen, die ter plaatse goed bekend zijn, over die zaak geraadpleegd. Het zal den geachten afgevaardigde misschien niet bekend zijn, dat, vóórdat de „Prinses Juliana" in de vaart kwam, men een scheepje gecharterd had onder Deensche vlag. Ik ben den naam van dat scheepje op het oogenblik vergeten. Dat scheepje heeft zeer goede diensten bewezen en kon niettegenstaande de sterke stroomen, die loopen tusschen Aruba en Curaçao, en zelfs bij zeer slecht weer een snelheid van 6 à 7 mijlen halen.

Geleerd door die ondervinding heb ik den inspecteur van de scheepvaart in het eerste district, die in vroeger jaren veel op de Caraïbische Zee had gevaren, die ook jaren in Trinidad had gewoond en die met de streek daar goed bekend is, verzocht mij de voorwaarden te willen vastleggen, waaraan een dergelijk schip zou moeten voldoen. Die inspecteur, met wien ik reeds jarenlang goede relaties onderhoud, was zoo goed mij die gegevens te verstrekken. Daarop heb ik hem opdracht verleend te trachten een gelegenheid te zoeken om op dergelijke wijze een schip te charteren, liefst van op jaar charter, omdat, als het charteeren ons beviel, wij dat van tijd tot tijd zouden kunnen verlengen. Ik heb verleden jaar gezegd, en ik zou thans daarbij willen blijven, dat ik het een voordeel acht voor een kleine kolonie als Curaçao om geen schip in eigendom te bezitten. Men vervalt dan in allerlei onkosten; men moet dan hebben een kapitein en stuurlieden, die van tijd tot tijd met verlof moeten gaan, terwijl het schip bovendien nu en dan in het dok moet om nagekeken te worden. Curaçao is niet zoodanig geoutilleerd, dat dit daar zou kunnen geschieden, m. a. w. ik geloof, dat men met een schip in eigen beheer achterop is en zeer veel beter doet een schip te charteren. Dan weet men waarmede men af is. Er zijn reeds enkele aanbiedingen gekomen van verschillende schepen, die daarvoor zouden kunnen dienen. Maar de onderhandelingen daarover zijn afgestuit. Nu is de heer Sluiter zoo vriendelijk geweest om attent te blijven in deze zaak, maar het spreekt vanzelf, ik behoef het nauwelijks te zeggen, dat in de laatste maanden van deze onderhandelingen niets is gekomen. De geachte afgevaardigde kan echter van mij de verzekering aanvaarden, dat op de groote noodzakelijkheid van een betere communicatie tusschen Curaçao en de omliggende eilanden mijn aandacht blijft gevestigd. Ik kan er nog dit bijvoegen, dat reeds overwogen is of voor Curaçao niet een motorschip zou kunnen worden gebruikt, een schip met een motor en met zeilvermogen. Maar ik kan den geachten afgevaardigde mededeelen, dat van dergelijke schepen op het oogenblik geen groote verwachtingen zijn te koesteren met het oog op de zware stormen die zich in de Caraïbische Zee kunnen voordoen. Het is toch een feit dat de motor een fijn instrument is en dat men motoren over het algemeen niet kan toevertrouwen aan onbedreven handen; dit ziet men ook bij de visscherij en ook bij de zgn. kleine vaart, waar schepen met dat hulpstoomvermogen eigenlijk niet voldoen. Ik meen dat het aanschaffen voor dit doel van motorbooten, waarover al gedacht is, zeer veel zou kosten en slechts teleurstelling zou baren. En

L'Apologetique de la Guerre.

Een brief van Mgr. Lobbedey.

Mgr. Lobbedey, bisschop van Atrecht, heeft den 19en Nov. den volgenden brief gericht tot de algemeene overste der Zusters Augustinessen van het Kostbaar Bloed te Atrecht.

Zeereerw. Moeder. Uw communiteit heeft sedert het begin van den oorlog aanhoudend in de voorste rijen gestaan van toewijding en gevaar. De Duitschers belagen voortdurend het hospitaal St. Jean. Een van uwe jonge religieuzen, Zuster Sainte-Suzanne, heeft daarbij den heldendood gevonden; kinderen, soldaten, zieken zijn aan hare zijde neergevallen: alle zalen zijn, zonder uitzondering, onbewoonbaar gemaakt. De Roode-Kruisvlag schijnt tot mikpunt te hebben gediend aan deze barbaren.

In het verblijf der grijsaards is het verloop nog tragischer. Een bom maakte veertig slachtoffers en toen men, op 30 October, te midden der verwoesting doordrong, vond men Zuster Saint-Pierre, met wonden bedekt, te midden van oude vrouwen, die zij lange jaren verpleegd had.

Uwe religieuzen zijn in deze algemeene verwaring tot alles dienstig, onder leiding van hare waakzame rectoren, de eerwaarde heeren Vallière, Cornet en de la Forest. Zij verbinden alle wonden, begraven de dooden en troosten de bedroefden.

Gij, eerwaarde Moeder, hebt in eene ambulance, waarin ik persoonlijk veel belang stel, een zeldzamen moed en groote zelfbeheersching getoond.

Aanvaardt voor u-zelf en voor uwe geliefde Zusters mijne vaderlijke gelukwenschen.

EMILE, bisschop van Atrecht.

Bekeeringen in het Fransche leger.

Een onderofficier uit Narbonne, die zich thans aan de vuurlinie bevindt, en die vóór zijn vertrek zijn anticlericale meeningen niet verborg, schrijft aan zijn vrouw d.d. 11 Oct:

Vandaag is het rustdag. Om 10 uur ben ik van morgen naar de H. Mis gegaan, want het is Zondag. Mij in de kerk te weten zal misschien uw verwondering wekken, maar mijn ideeën zullen grondig veranderd zijn na den oorlog. De verwoedste vrijdenkers zijn kalm geworden, en wij gaan naar de H. Mis, die meestentijds wordt gelezen door een onzer soldaten, gelijk dezen morgen.

De godsdienst, of liever de godsdiensten zullen zich in dezen oorlog herstellen. Het is zeer waarschijnlijk, dat na het einde van deze vreeselijke slachting er onder degenen, die hier zijn, geen afvalligen meer zullen voorkomen om de priesters en kloosterlingen weg te jagen.

Mijn taal zal verwondering blijven wekken. Waarom? Ik ben niet de eenigste, die mij heb laten winnen voor de zaak, die ik verdedig. En dan, men ziet elkander in het aangezicht van den dood, en, gelijk Hervé in zijn blad de vorige week zei, toen hij over de socialisten sprak: „Wij willen niet sterven als beesten."

Een Fransch Priester te Yperen.

Abbé Delmas, van het diocees Carcassonnen, schrijft in een brief uit Yperen van 1 November, die wij in de „Croix" vermeld vinden:

Vandaag ben ik in België Om zes uur in den morgen werd bevel gegeven naar het gevechtsfront te gaan om gekwetsten te halen, want de slag was verschrikkelijk geweest. De aanvoerder van onze afdeeling merkt den commandant op, dat wij juist aankomen en dat de mannen toch enkele uren moeten rusten; hij krijgt gelijk en om acht uur kan ik met abbé D. in de kathedraal de H. Mis bijwonen.

Terwijl ik mijn dankzegging doe, bestijgt een priester den preekstoel en kondigt in 't Vlaamsch aan, dat er om negen uur een H. Mis zal plaats hebben voor de soldaten. In het groote schip van de groote kathedraal zijn plaatsen bezet en de Mis begint.

Het orgel stemt een schoon Fransch gezang aan: „O vous que Dieu bénit entre toutes les femmes", met het refrein: „Daignez veiller sur nous, Notre-Dame de France". Dat was om den Franschen soldaten een genoegen te doen. Ik heb geweend van geluk. Iedereen houdt van Frankrijk; er zijn thans te Yperen soldaten van vier mogendheden; maar de Fransche soldaat geniet alle sympathie van de bewoners. Alle kinderen roepen, wanneer zij ons zien „Vive la France!" Bij het einde van de Mis hebben wij op onze beurt gezongen; in deze kerk van België hebben wij het gezang der mannen van Frankrijk doen hooren: „Nous voulons Dieu!"

Alle dagen zijn niet zoo vertroostend als die van Allerheiligen. Sedert meer dan acht dagen is een groot gevecht in België begonnen; vier volkeren worstelen daar: U kunt begrijpen, dat ons werk er niet door vergemakkelijkt is. De ziekenverplegers der regimenten kunnen hunne taak niet af en ik ben aangewezen om hen te helpen. Twee dagen ben ik op het gevechtsfront gebleven, terwijl de Fransche en Duitsche kogels over mij heen floten.

In die twee dagen, heb ik de toewijding der militaire aalmoezeniers naar waarde kunnen schatten. Die van het 66ste regiment infanterie is een Benedictijn, een van de kinderen van Frankrijk, die verjaagd zijn en op het oogenblik van de smart wederkeeren.

Treffend einde van een soldaat.

De „Corriere della Sera" publiceert een schildering van den schrijver Maurice Barrès. Daarin wordt verhaald, hoe een Duitsche soldaat, door Fransche kogels gewond, zonder hulp

dus moet ik mij houden aan hetgeen ik verleden jaar heb gezegd, dat men moet trachten te komen tot het charteren van schepen van behoorlijke capaciteit voor Curaçao en omliggende eilanden.

De heer **Bichon van IJsselmonde:** Mijnheer de Voorzitter! Nog een enkel woord slechts om den Minister dank te zeggen voor de gedane mededeeling en toezegging. Maar ook om nog eens in het bijzonder er bij Zijn Excellentie op aan te dringen, deze zaak nu niet verder te laten rusten.

De Minister heeft beloofd deze aangelegenheid ter harte te zullen nemen, maar ik moet eraan herinneren, dat nu reeds gedurende weldra drie jaren de „Prinses Juliana" niet meer in de kolonie Curaçao in de vaart is.

Ik hoop dus, dat de Minister zal trachten, deze zaak ten spoëdigste in orde te maken.

De heer **Pleyte,** Minister van Koloniën: Mijnheer de Voorzitter! Nog een opmerking, nl. dat mijn verantwoordelijkheid in deze geen terugwerkende kracht heeft. Van het oogenblik dat ik aan het hoofd van dit Departement ben opgetreden, heb ik mij beijverd om deze zaak tot stand te brengen.

De algemeene beraadslaging wordt gesloten.

De art. 1 tot en met 4 en de beweegreden worden achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Het wetsontwerp wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

DE OORLOG.

Over het geheele oorlogsveld is er plotseling beweging gekomen; de troepen hebben zich los gewerkt en vertoonen allerwegen groote bedrijvigheid.

De oorlog is over het doode punt heen en wentelt naar het einde; hopen wij met verdubbelde snelheid.

In Nederland ziet men met groote spanning naar de dingen, die nu komen zullen. De Verbondenen laten den Duitscher niet met rust en willen hem met geweld verwijderen van de Belgische kust. Tot aan Mariakerke is die strook al vrij, rest nog Ostende, Zeebrugge, Heyst op den berg. En daar is het geen harden meer! De Engelschen bombardeeren die plaatsen herhaaldelijk. Zal de Duitscher ten slotte moeten opschuiven en de kust in handen der Belgen laten? Maar dan! Zullen de Belgen dan hun eigen steden weer moeten veroveren, dat wil zeggen: prijs geven aan verwoesting! Het is immers bekend, dat de voornaamste gebouwen der groote steden ondermijnd werden en onherroepelijk in de lucht zullen vliegen, als de Duitschers uit België worden verdreven. De Belgen schijnen echter vast besloten alles op te offeren om den Belgischen grond weer vrij te maken. Er kome van, wat 't wil, België moet weer vrij worden!

Wat kan er bij de hevige gevechten, die in België ook in het Noorden, vlak bij onze grens gestreden zullen worden, al niet gebeuren, hoe gemakkelijk een of andere legerafdeeling over onze grenzen worden gedrongen. Het gevaar, dat Nederland ten slotte nog in den strijd gewikkeld zal worden, is verre van denkbeeldig.

Maar, Nederland heeft gemakkelijk voorzien, dat de oorlog ook in België kan worden uitgestreden en heeft derhalve alle noodige voorzorgmaatregelen genomen. Nu de Duitschers niet verder afzakken in Frankrijk, maar met kracht worden opgehouden, zal eindelijk een beslissende slag moeten vallen.

De Duitschers hebben in de laatste acht dagen herhaaldelijk pogingen aangewend om de linie der Verbondenen door te breken, juist in het midden bij Soissons. Tegelijkertijd werden de Verbondenen fel door hen bestookt aan de twee uiterste punten bij La Basée en bij Verdun.

Ongetwijfeld werd door de Franschen een zwaar verlies geleden bij Soissons. Er vielen veel dooden, er bleven veel gevangenen en verschillende groote en kleine kanonnen werden door den vijand buit gemaakt. Men moge dit verlies meer toeschrijven aan de elementen, den regen en wassenden vloed, het verlies valt daardoor niet weg te cijferen, ofschoon de oorspronkelijke beteekenis van deze overwinning der Duitschers veel aan waarde heeft verloren. De Franschen beweren hun troepen niet tijdig hulp te hebben gezonden, omdat de Aisne te hoog gezwollen was en daardoor alle communicatie onmogelijk. Nu de Duitscher echter niet verder is doorgebroken en deze gedeeltelijke overwinning niet beter heeft kunnen benutten voor de algemeene positie van zijn leger, blijkt daar minstens uit, dat de Franschen hun fout spoedig hersteld hebben en de noodige versterking bij Soissons hebben aangebracht.

De Duitscher geeft het echter nog niet op en zal daar nog een nieuwe poging wagen. Deze poging wordt reeds voorbereid.

De sneeuw belemmert alle operatie in de Vogeezen; daar blijft het stil en zonder actie.

Meer dan ooit weren zich de vliegeniers. De Engelschen, Franschen en Belgen werken gecombineerd en spannen samen om den Duitscher uit zijn stelling aan de Kust te verdrijven. De Engelsche Kust tusschen Cromer en Yarmouth, werd ook weer eens uit de lucht door de Duitschers gebombardeerd. Dergelijke uitvallen hebben echter weinig beteekenis, of het moest zijn, dat zij dienen om de zee en de havens te verspieden voor de vloot. Daar hoort men nog zeer weinig van. De vele mijnen maken het zeker te onveilig.

In Nederland zijn weder slachtoffers gevallen bij het opzoeken van drijvende mijnen. Een officier en 4 manschappen stieten met hun sloep op een mijn, waardoor deze ontplofte, sloep en menschen totaal vernielde en uit elkander rukte, zoodat er weinig meer van terug te vinden was.

In het Oosten schijnen de Duitschers nog altijd den Rus den baas te zijn, en hem te kunnen tegenhouden in diens opmarsch naar Weenen en Berlijn.

De Russen waren gelukkiger ten opzichte van de Turken en hadden al heel spoedig met hen afgerekend. De gevechten in den Caucasus leveren den Russen voortdurend overwinningen. Turkije zelf verkeert in desolaten toestand. De Zieke Man heeft het erg te kwaad aan inwendige beroerten, zijn einde schijnt nabij.

DE DUITSCHE DOORBRAAK.

„Der Tag" publiceert een veldpostbrief uit het Oostelijk oorlogstooneel, waarin beschreven wordt, hoe de Duitschers den ring, dien de Russen daar aan het vormen waren, deden uiteenspringen.

„Dat ik u heden een groet kan zenden, beschouw ik als een groot geluk. Ik had sinds een paar dagen reeds meermalen een dikke streep onder mijn levensrekening gezet. Nu moet ik, mag ik weer aan een nieuwe levensperiode denken.

Wij hebben zeer opwindende, aan gruwzamen-angst-rijke dagen achter den rug, dagen echter, die onze divisie eeuwigen roem hebben gebracht. Het lot had zijne zware hand op ons gelegd; onder den druk vielen alle omhulsels van onze zielen weg en bloot lag daar de kern. Toen bleek wat de soldaat als eenling waard is. God zij dank was het getal echte mannen grooter dan dat der wankelmoedigen, klein-van-harte.

Den moedigen lachte het geluk toe: wij hebben over een overmacht gezegevierd, waarvan de grootte door de meesten pas werd herkend in de ure der beslissing.

Het vijandelijke leger bij Lodz, waar grootvorst Nicolai Nicolajewitsch bij moet geweest zijn, was door ons ingesloten. Hadden wij voldoende tijd gehad, dan zou het ons gelukt zijn, het heele leger te vernietigen. Onze ring was wel-is waar smal, maar van hard metaal.

Met het oog op den toestand werd uit Lodz een vliegenier naar Warschauw gezonden, om hulp voor de benauwde Russen te doen komen.

Bij Rzondowe daalde deze vliegenier onder bereik van onze troepen, meenende het Russische hulpkorps gevonden te hebben. De mededeeling, die ons tegelijk met hem in handen viel, spoorde ons tot grooter spoed aan.

Reeds den volgenden dag waren wij in Wiskitno in de onmiddellijke nabijheid der stad Lodz. Wij zagen de schoorsteenen der stad, die als uitroepingsteekens uit het vlakke landschap omhoog staken.

Onze kanonnen spraken als de bazuinen van den jongsten dag.

Colporteurs uit Lodz, die wij pas aangehouden hadden, omdat hun weggaan uit de belegerde stad ons verdacht voorkwam, deelden mede, dat heele reeksen straten waren neer gemaaid; de brug, de electriciteitswerken, waren verwoest; duizenden soldaten en vreedzame inwoners waren gedood.

In hun woede over onze onbegrijpelijke successen, stortten de Russen zich op de Joden en doodden er een dertig à veertig van hen, omdat zij in hen onze vrienden en helpers zagen.

Men riep hulp uit Warschau.

Toen het donker geworden was, zagen wij in de richting van Lodz en in de richting van Warschau merkwaardig steile, breede en smalle lichtstrepen door de wolken snijden. Onbeweeglijk stonden zij boven laaiende vuurbranden, die het granaatvuur scheen ontstoken te hebben. Wat was dat?

Geen twijfel —, de belegerden stelden zich door lichtsignalen met de aanrukkende reservetroepen in verbinding.

In Skierniewice uitgeladen waren Siberische, in 't glanzend–wit uitgeruste manschappen, die 29 dagen door ijs en sneeuw in goed-verwarmde spoorwagens en dikke pelzen aangevoerd waren, in opmarsch naar Rawa in het Zuiden en naar vroeger door ons gepasseerde plaatsen.

Des Zondags ontvingen wij zeer verontrustende berichten.

Brzezina, waar zich onze gewonden bevonden, zou in het bezit der aanrukkende Russen zijn, onze verbindingslinie afgesneden, wij waren omsingeld......

Tegelijkertijd bleven berichten over colonnes uit, waar ons behoud van afhing. Een adjudant was spoorslags 40 KM ver gereden, om uitgeput en bleek zijne excellentie zijne gewichtige verontrustende berichten over het naastbijzijnde legerkorps over te brengen.

Onze kolonne kampeerde in de winterkoude op het open veld, in afwachting van een bevel.

Uur na uur ging voorbij, en geen bevel verscheen om op te rukken

's Avonds kwam de order om naar W., ons vorig kwartier, terug te marcheeren. Daar aangekomen, hadden wij ons geduld te oefenen op de straat, tot de verschillende troepenafdeelingen elkaar gevonden hadden en weer op marsch konden gaan. Het dorp werd van alle kanten onder granaatvuur genomen, links en rechts vallen mannen en paarden, springen wagens uit elkaar, kraken ontploffende bommen en shrapnels. Na een half uur werd alles rustiger, zoodat we den nacht te W. konden doorbrengen.

Vroeg in den morgen braken wij weer op en sloten ons aan een kilometers-lange kolonne wagens aan, die naar 't Zuid-Oosten ging. Wij gaven het op de Russen te Lodz vast te houden: anderzijds poogden zij door den Russischen muur heen te breken.

Uit Lodz achtervolgde de vijand ons niet ver — wij moesten dus meer in 't bijzonder afrekenen met den vijand, die uit Rawa op ons aanrukte.

Wij trokken dus op en des middags reeds hadden wij den staf bereikt, die in de onmiddellijke nabijheid van het nieuwe slagveld verbleef. Het gevecht was in vollen gang.

In 't woud knetterde het geweervuur, de lucht werd doorkliefd door suizende en fluitende kogels: men schiet ons in. En een afdeeling Russen valt onzen legertros aan.

Daar klinkt een luid bevel: „Alles wat geweren of karabijnen heeft — naar voren." Ik behoef niet lang te talmen, ben gereed en spring met 't geweer in de vuist vooruit. Rap wordt een compagnie gevormd, een luitenant neemt het bevel op zich en langs doode kanonniers rennen we op den woudzoom toe. De Russen slaan op de vlucht en wij zoeken verder in tirailleurslinie het heele bosch af. Na een uur hebben we zonder een schot te lossen 60 à 70 Russen gevangen.

Toen de avond viel werd ik bij een nieuwe compagnie van een ander regiment ingedeeld en daarmee rukte ik verder op. Geluidloos ging het in de duisternis verder. Het blijkt hoe langer hoe meer, dat de vijand zich verder en verder terugtrekt.

Na geruimen tijd wordt halt gecommandeerd — wij zijn verschillende kilometers naar het Noord-Oosten doorgedrongen. Daar plotseling fluiten weer de kogels over ons heen, zelfs kruisgewijze. Op eenigen afstand van ons marcheert een andere compagnie, die het steeds levendiger wordend vuur beantwoordt. Tien minuten later houdt het vuur op en een paar minuten later breekt er een oorverdoovend hoera! los — de onzen gaan over tot den stormloop. Een hoornsignaal en nog een beveelt halt. Doch 't hoera wil niet verstommen. Wij planten onze bajonetten op en marcheeren verder. Doch voor ons komt er geen werk en zonder ongeval bereiken wij het dorp, waar de paarden van onzen staf zijn ondergebracht. Het gevecht was voor heden afgeloopen.

Des nachts vernemen wij nog, door een ruiter-adjudant, dat het eene brigade onzer divisie gelukt was des nachts de stad B te bereiken en stormenderhand te veroveren.

Daarmee was in hoofdzaak het lot onzer divisie beslist — wij hadden aansluiting gevonden met onze troepenafdeelingen in 't Noorden; onze terugtocht was verzekerd.

Afgezien daarvan: was de vijand verslagen en hadden wij duizenden gevangenen gemaakt...."

DE HELDENMOED VAN BELGIË

De bisschop van Orleans, mgr. Touchet, heeft onlangs, volgens de „Croix", in zijn kathedraal een liefdadigheids predikatie gehouden ten bate van de soldaten te velde, die geen voldoende warme onderkleeding hebben.

Aan zijn welsprekende kanselrede is de volgende passage ontleend over het heldhaftige België:

Welk een schouwspel, mijn God, van vuur en vlammen, van ruines en van bloed, en boven alles van heldhaftigheid! De geschiedenis gewaagt — en terecht — van het groote wapenfeit van Leonidas, die eenige dagen lang aan de Thermopylen de barbaren van Xerxes tegenhield. De beroemdheid van dit wapenfeit was zoo groot, dat de eeuwen er van zijn blijven gewagen!

Maar was het van minder waarde wat geschiedde op dien Belgischen grond, die een zoo kleine plaats inneemt op de wereldkaart?

In Augustus van dit jaar kwam plotseling, tot schrik en ontsteltenis van sommigen, tot bevestiging van de vermoedens van velen, op een dag, die het begin had kunnen zijn van een redelooze, maar te verontschuldigen verwarring, doch die integendeel een dag werd van bovenmenschelijke besluiten en sublieme fierheid — op dien dag, zeg ik, kwam de man van de duizenden kanonnen, hij, die de overeenkomsten tusschen de volkeren als papiervodjes behandelt, de man, die geen scrupules kende, die zijn wil geen teugels aanlegde, het neutrale België sommeeren hem doortocht te verleenen.

Maar ziet! Het kleine land, rondom zijn Katholiek ministerie geschaard, waaraan alle partijen vertrouwen schonken, dit land, tamelijk slecht gepantserd tegen aanvallen, tenminste vergelijkenderwijs gesproken, richtte zich op tegen den kolos en zag hem recht in de oogen en durfde hem bij monde van zijn jongen koning te zeggen: „Hier gaat niemand door, of zoo men doorgaat, dan zal men eerst gaan over mijn lijk!"

En moge om dit woord België leven! Men mag, men kan niet sterven, wanneer men zoozeer het menschengeslacht geëerd heeft! En toch, sindsdien ligt de Schelde, de Maas en de Sambre vol met lijken. Het is een uitroeiing; het is een uitdaging der infernale machten tegenover het Goddelijke!

Dat men niet zooveel meer spreke van de Thermopylen en van Leonidas! Dat men spreke van Luik en van Léman! Dat men spreke van Namen! Dat men spreke van Antwerpen en van de jonge koningin, wie de bommen uit de Duitsche vliegtuigen niet konden doen besluiten haar volk te verlaten!

Dat men spreke van Albert I, den strijder, in de verwachting, dat hij worde de overwinnaar!

Sire, wanneer gij overmand van vermoeidheid, in de loopgraven met uw troepen gedeeld, langs den weg in slaap verzinkt, een slaap, beschermd door de diepe, eerbiedige stilte uwer soldaten, moge de beschermengel van België dan dien slaap verlengen; gij toch hebt hem zoo wel verdiend!

Om kort te gaan, wij zullen niemand meer met name noemen, maar dat men spreke over een heele natie, die zich martelen laat om de onafhankelijkheid harer haardsteden, de heiligheid van haar beloften, de majesteit van het recht. En mogen tot haar gaan onze geestdriftige bewondering en onze warme dank!

Berichten uit de Kolonie.

Inspectiereis.

Vergezeld van zijn militairen Adjudant, Luitenant PIEPER, is de HEG. Heer Gouverneur Maandagmorgen met de *Jacob van Heemskerck* naar Bonaire vertrokken en Donderdag van daar teruggekeerd.

De priester-ziekenverpleger bij het Fransche leger.

Deze week ontmoette een lezer van de „Croix" te Blois twee priesters-ziekenverplegers, die den dag van het bombardement van Yperen hadden meegemaakt.

Op Zondag hoorden zij mis te Poperinghe bij Yperen, waar zij de gewonden moesten opwachten.

De kerk was propvol officieren en soldaten, vol slijk, smerig, met echte veldslag-uniformen, maar welk een godsvrucht bij allen. In alle hoeken der kerk wordt biechtgehoord, bij iedere kapel wordt snel de H. Communie uitgereikt. Aan het hoofdaltaar wordt de Hoogmis gezongen en het orgel begeleidt... terwijl de kanonnen donderen.

— Al zouden wij honderd jaar leven, verklaarden deze priesters, nooit zullen wij deze Mis vergeten.

Heel den dag woedde een vreeselijk artillerie-duel. De gewonden kwamen, de een na den ander.

's Avonds was de trein vol, en toen de priesters vertrokken stonden de kathedraal en het stadhuis van Yperen in brand.

---

5 dagen en 5 nachten tusschen twee loopgraven bleef liggen. Toen men hem ten slotte vond, bleek hij in het bezit van een dagboek, dat nog tijdens zijn doodstrijd geschreven was en dat op het eind de woorden bevatte:

„Wanneer het de wil Gods is, dat ik sterf, dan is mijn laatste groet voor Hem. Een Fransche kogel heeft mij aan mijn knie gewond, terwijl ik op een voorpost stond en ik kan mij niet bewegen. Sinds 5 dagen lig ik hier verlaten en ik sterf van honger. Ik smeekte God, dat Hij mij hulp zou zenden. Tot nu toe is er nog geen hulp gekomen, maar ik blijf overgegeven aan God en overwin mijn ongeduld, daar het niet lang meer duren zal. Dan zal ik weer in mijn vaderland zijn bij de broeders van mijn schoon land en wij kunnen elkaar weer de hand reiken over zilveren en kristallen oevers. — Tot weerziens, hier, op aarde, of boven in den hemel."

De Paus en de krijgsgevangenen.

De „Osservatore Romano" publiceert een decreet van de Congregatie voor buitengewoon kerkelijke aangelegenheden, — wij maakten er reeds in het kort melding van. — waarin o. m. het volgende gezegd wordt:

„De Paus, die levendig deel neemt in de angst van de vele ongelukkige krijgsgevangenen, evenals in de zorgen van de vele familiën, die elk bericht omtrent hun gevangen familieleden missen, en die vurig met alle middelen, welke hem slechts ten dienste staan, zoowel den eenen als den anderen hulp en vertroosting wenscht te brengen, heeft op rapport van mgr. Eugenio Pacelli, secretaris van de H. Congregatie voor buitengewoon kerkelijke aangelegenheden, volgende beschikkingen getroffen. De H. Vader vertrouwt, dat het episcopaat en de geestelijkheid deze beschikkingen ruim van opvatting en zorgvuldig zullen uitvoeren en dat de burgerlijke overheden van den anderen kant dit werk van menschelijkheid en barmhartigheid krachtig en werkdadig zullen willen ondersteunen.

De bisschoppen van die diocesen, waarin zich krijgsgevangenen bevinden, zullen zoo spoedig mogelijk volgens de behoefte een of meer priesters aanwijzen, die de betreffende taal voldoende beheerschen. Hebben zij zulke priesters niet in hun diocees, zoo moeten zij er andere bisschoppen om verzoeken.

De priesters zullen zich met allen ijver zoowel aan het geestelijk als stoffelijk welzijn der gevangenen wijden en trachten, hen in hunne vele nooden bij te staan.

De bedoelde priesters zullen vooral zich op de hoogte stellen, of de aan hunne zorgen toevertrouwde gevangenen schriftelijk of op andere wijze aan hunne families persoonlijke berichten hebben doen toekomen. Wanneer zij dit niet zouden gedaan hebben, het aanstonds te doen, tenminste op eenvoudige briefkaarten. Wanneer de gevangenen uit onwetendheid, ziekte of andere oorzaak niet in staat zouden zijn, aan hunne familie te schrijven, dan moeten de priesters het in hun naam zelf doen en alles beproeven, om dit bericht in handen der bestemde personen te doen geraken.

De Godsdienstige herleving in Frankrijk.

Een correspondent van de „Evening Standard" te Parijs wijst er op, hoezeer de oorlog ingegrepen heeft in de psychologie van het Parijsche volk; en nergens komt deze verandering dieper uit, dan in de herleving van den godsdienstzin bij menschen, die tot het oogenblik der oorlogsverklaring de afschuwelijke campagne van Combes en Briand tegen de Kerk goedkeurden en toejuichten.

Nood doet bidden. Maar toch stond men verbaasd, toen men verleden Zondag — den door kardinaal Amette voorgeschreven biddag voor geheel Frankrijk — in de kerken van Parijs onder de biddende menigte verschillende radicale leiders zag, het hoofd in nederig gebed gebogen, in een houding van het levendigste geloof.

De woorden van kardinaal Amette, dat Onze Lieve Vrouw van Overwinning tegelijkertijd de Moeder des Vredes is, een vrede welke Frankrijk en den bondgenooten waardig genoemd kan worden, hebben weerklank gevonden in de harten der Parijzenaars.

De dagen, zoo besluit de correspondent, dat het verschijnen van een priester slechts spot en hoon bij de menigte opwekte, zijn voor goed voorbij.

Voor Aruba.

Wij hadden het genoegen deze week een paar Heeren van Aruba te spreken. De bevolking is natuurlijk zeer dankbaar voor alles wat het Gouvernement doet ter verlichting van den algemeenen nood, maar niet genoeg kan worden herhaald, dat deze nood zeer, zeer groot is. Vooral de scheurbuik maakt veel slachtoffers. Aan versch zoet water, versch vleesch en plantaardig voedsel heerscht groot gebrek.

Het brakke water, 't gezouten vleesch en het totale gemis van groenten en vruchten bevordert de verspreiding van scheurbuik.

Dr. HOPKINS, de tweede Dokter voor Aruba, zal er al dadelijk veel werk vinden.

De „Bologna."

Deze week is men begonnen langs drie stalen kabels de vracht naar den wal te trekken. Het gaat uiterst langzaam, telkens maar drie zak koffie te gelijk, maar men mag al blij zijn, dat het op deze wijze nog kan. De Noordkust van ons eiland loopt stijl omhoog uit harde, scherp gepunte rotsen. Men een lichter zou men onmogelijk de goederen aan wal kunnen brengen; nog deze week werden een paar bootjes der *Bologna* tegen de rotsen versplinterd. De zee is aan den Noordkant altijd woelig en werpt van tijd tot tijd de golven tot boven de kust uit. En toch heeft men het deze week nog buitengewoon getroffen; het was, wat men noemt een kalme zee. Langzamerhand komt de lading aan wal. Er ligt al een heele stapel koffie en eenige huiden. De autotruc brengt die goederen vooreerst naar de magazijnen van Hato, om ze voorloopig veilig geborgen te hebben en zal ze later verder naar de stad transporteeren.

Wat een geluk dat we nog dergelijke vervoermiddelen hebben.

Aan de kust, waar de *Bologna* ligt, is het zeer bedrijvig. Een paar veldtenten geven huisvesting aan de Politie, die er de wacht houdt. Naar schatting zijn er een 50 menschen aan 't werk.

Hoeveel er aan boord zijn, weten we niet, maar ze verdienen het dubbele van de arbeiders aan wal. Nu, dat mag dan ook wel. Ze moeten naar en van boord langs den kabel, wat niet geheel en al zonder gevaar is.

H. van der Hoeven.

Onze ijverige assistent-loods is Maandag morgen het slachtoffer geworden van zijn plicht.

Er lagen twee booten buiten en nu wilde de loods reeds vroeg, toen het nog donker was, de *Merida* binnenloodsen om de Hollandsche boot niet te lang te laten wachten. Toen H. VAN DER HOEVEN uit zijn motorboot op den valreep der *Merida* wilde stappen, miste hij, en tegelijkertijd knelde de boot zijn linkerbeen tegen den valreep, zoodat het been brak. Onder veel pijnen werd de loods aan boord gebracht en later vervoerd naar het St. Elizabeth's Gasthuis.

Wij wenschen hem een spoedig herstel en een volkomen genezing. De Heer H. VAN DER HOEVEN toonde zich steeds op de hoogte van zijn vak en is daarbij zeer ijverig. Dergelijke beambten moet men op prijs stellen. Ze zijn een groot voordeel voor de Kolonie.

In drift.

Toen de *Merida* Maandagmiddag op het punt stond onze haven te verlaten, kreeg een der Curaçaosche werklieden aan boord twist met den kok over een weinig eten. De werkman trok zijn mes en stak den kok daarmede in den rug. De kok werd overgebracht naar het Gasthuis en den driftkop tijd gegeven om te bedaren en over zijn woest optreden na te denken in het fiscalaat.

Onderscheiding.

De vroegere inspecteur van het Onderwijs, de Heer W. C. J. VAN LEEUWEN, werd door de Regeering van Venezuela begiftigd met de Eeremedalje van Openbaar Onderwijs. Onze gelukwenschen.

Dankbetuiging.

In dank ontvangen:

Van het Gouvernement het Koloniaal Verslag 1914.

Van den K.W.I.M. een mooie teekening van het nieuwe schip *Venezuela*, volgens welk type ook de *Colombia* en *Ecuador* zullen gebouwd worden.

Van den Heer EUGENE COHEN HENRIQUEZ een presse-papier als reclame voor de fijne reusel *La Vencedora* van SWIFT & COMPANY.

Sta. Barbara.

Het Nederlandsche stoomschip *Maas* gezagvoerder KOOYMANS, groot 1118 M³ netto, aangekomen den 11n dezer van St. Vincent (Kaap Verdische eilanden) heeft te Newport alhier ee ne lading 1.671.320 KG. phosphorzure kalk ingenomen en is den 16n. d. a. v. vertrokken met bestemming naar Rotterdam.

Officieele berichten.

De heer J Scheuerman is eervol ontheven van de waarneming der functiën van Conservator van de permanente tentoonstelling, tevens koloniaal- en schoolmuseum alhier, en de heer L. W. van Eps is tijdelijk belast met die functiën

Het door den Gezaghebber van Bonaire aan den assistent-torenwachter bij den vuurtoren te Boca Spelonk verleend verlof van drie weken is door den Gouverneur goedgekeurd.

Aan den brievenbesteller alhier J. B. Sasso is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

Aan den telegrambezorger bij het kuststation voor D. T. alhier, E. A. Ellis is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend; en G. J. Suarez is tijdelijk met diens functiën belast.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven

Josefita Adams 2, Binda Agostino, H. Bierd, S. Yacht Virginia, J. Brown c|o J. J. van Alen 3, Rosalia Castillo, J. F. Correra, Dacosta & Cy., Gerasula Fernando, Teobal Granvil p|e Denicia Job. Zulia Henriquez, Hermanos Hnos Herman Loffer p|e Petronilla Booyé, Jeje Marchena, P. J. Marien, Eleonore Megge, Benjamin G. Pengelly, Julia Pinedo, Josef Pieter, Atafi Romano, Celia M, Ramos, Theodor Ruiter, Rafaela Ruiz, Sar Sanden S. Yacht Virginia, S. S. J. Servidor, Edw. Thysenius S. Yacht Virginia, Eugenia Valencia, J. J. van Alen S. Yacht Virginia, Eugenia 15, C. Winkel & Zonen 4, A. D. de Jongh, H. Denny Yacht Virginia, John Mc. Gerrit Yacht Virginia, J. H. E Joubert, Emil Paard, James D. Pardo, Etralda Paula, Ana Curiel, H. Roger y familia, Senior & Cy. 2, Johans Shoop, Dolorita Sille. Benjamin A. Suc., Carloto Swares 2, J. van Hernert Societeit Gezelligheid.

Aangeteekende stukken: Sutherland, Hop. Lee, Anita Rotestam.

Marktbericht van den Curaçaoschen Handelsbond.

Van 22 Januari 1915.

AARDNOTEN (Pindas) per KG........	—
ZOUT per vat van 130 K.G........	f 0.80
DIVIDIVI per K,G........................	„ 0.05
ORANJESCHILLEN per KG. 1ste kw.	„ 0.40
id. per KG. 2e kw.	„ 0.30
HUIDEN per K.G........................	„ 0.60
GEITENVELLEN per K.G...........	„ 1.05
WOL per K.G..............................	„ 0.12
SCHAPENVELLEN per stuk.........	„ 0.50
BEENDEREN per K.G.................	„ 0.02
RECINUS-ZAAD per K.G..............	„ 0.05
STROOHOEDEN (hippijapa).	
Kwaliteit No, 1...........per dozijn	„ 3.87½
„ „ 1 (gebleekt),, „	„ 3,50
„ „ 2 „ „	„ 5.
„ „ 8 „ „	„ —
„ „ 3 „ „	„ —
„ „ 4 „ „	„ 7.—
„ „ 5 „ „ OLA	„ —.
„ „ 6 „ „	„ 8
„ „ 7 „ „	„ 9
„ „ 8 „ „ OLA	„
„ „ 9 „ „	„ 12.50
„ „ 10 „ „ OLA	„
„ „ 11 „ „	„
„ „ 12 „ „ OLA	„
„ „ 13 „ „	„
„ „ 14 „ „ OLA	„
„ „ 15 „ „	„
„ „ 1 van 25 c.M. of minder f	

Muziekuitvoering.

Morgenavond om 7 uur Overzijde.

PROGRAMMA.

1.	Weltstadtbilder	Marsch	Czibulka
2.	Procida	Fantaisie	F. Adrieu
3.	Die Keusche Susanne Walzer		J. Gilbert
4.	Neptune	Ouverture 1e uit.	A. Govaert
5.	Mijn Saluut	Marsch	J. Boskaljon
6.	Ein Nachtbummel Durch Berlin	(Potpourri)	Urbach
7.	Am Bosporus	Türkisches Intermesso	(P. Lincke
8.	Ensueño i Realidad	Danza	F. Callejo

SLOT It 's a long, long way to Tipporary!

Te waterlating SS. „Venezuela."

23 December ten 2.30 ure werd met gunstig gevolg te water gelaten 't stalen vracht- en passagiersstoomschip „Venezuela" Dit stoomschip is het eerste van een tweetal, dat door de Nederlandsche Scheepsbouw Maatschappij wordt gebouwd voor rekening van den Koninklijken West-Indischen Maildienst te Amsterdam.

De hoofdafmetingen der beide schepen zijn; lengte tusschen de loodlijnen 380 voet, grootste breedte 48 voet 6 duim, holte tot awningdek 35 voet 3 duim, holte tot opperdek 27 voet 6 duim, hoogte van oppertot tusschendek 9 voet 3 duim, hoogte van sloependek 7 voet 9 duim, deplacement bij een gemidd. diepgang van 22 voet 8410 Eng. tons.

Het schip is geheel van staal gebouwd naar de voorschriften van Lloyd's hoogste klasse 100 A 1 en heeft een verzonken bak. Een dubbele bodem loopt over de geheele lengte van het schip door en is verdeeld in 14 afzonderlijke tanks, ingericht voor het voeren van zoet- en zoutwater. Zeven waterdichte schotten verdeelen het schip in acht afzonderlijke afdeelingen. Het aanvaringsschot loopt door tot het awningdek.

Er zijn drie over de volle scheepslengte doorloopende stalen dekken, nl. tusschendek, bovendek en tentdek. Hierboven zijn nog gebouwd een promenade- en een sloependek. Tent- en promenadedek zijn in de passagiersbedrijven bedekt met litosito en linoleumtegels; de overige gedeelten met teakhout.

Vier laadruimen, die door tien stoomlieren worden bediend, dienen tot vervoer van de lading In de ruimen zijn alle stutten op grooten afstand van elkaar geplaatst om zoo min mogelijk belemmering te geven bij 't laden.

Het schip kan vervoeren 111 passagiers 1e klasse in 57 hutten. Verscheidene smaakvol en luxuene ingerichte salons, als: eet-, gezelschaps- en rooksalons staan hun ten dienste, evenals een verandah op het promenadedek en een donkere kamer voor passagiers-fotografen. Speciale vermelding verdienen nog de twee luxe hutten op het promenadedek.

Zes groote reddingsbooten bieden voldoende ruimte om in geval van nood, alle opvarenden te kunnen opnemen. Het schip is voorzien van eene inrichting voor draadlooze telegrafie.

De voortbeweging geschiedt door een triple expansie-machine die bij een stoomdruk van 180 lbs. per vierk. eng. duim 3350 I. H. P. kan ontwikkelen en het schip bij een gemiddelden diepgang van 22 voet, eene snelheid geeft van 13 knoopen per uur. De stoom wordt geleverd door vier enkele Schotsche ketels, elk met 3 vuren. Het totaal verw. oppervlak bedraagt 9600 vierk. voet. De diam. der ketels is 15 voet, de lengte 11 voet 6 duim; zij zijn voorzien van eene inrichting voor Howden's geforceerden trek. De schroef heeft een diam. van 16 voet 6 duim. De geheele machine-installatie wordt vervaardigd door de Nederlandsche Fabriek van Werktuigen en Spoorwegmaterieel te Amsterdam.

Het schip wordt geheel electrisch verlicht. De electrische installatie wordt aangebracht door de firma Groeneveld, van der Poll en Co. te Amsterdam.

De versiering der salons is toevertrouwd aan de firma Mutters te 's Gravenhage.

Het schip wordt gebouwd onder toezicht van den heer M. A. Cornelissen, scheepsbouwkundig ingenieur te Amsterdam; de machines worden gebouwd onder toezicht van den heer J. Lambrechtsen, werktuigkundig ingenieur van den Kon. West-Ind. Maildienst.

De doopplechtigheid had op de gebruikelijke wijze plaats door Mevr. C. E. van Rijn-Hooglandt, echtgenoote van een der directeuren van den Kon. West-Ind. Maildienst, aan wie bij het betreden der tribune door Annie Goedkoop, dochtertje van den heer H. Goedkoop, onder-directeur der Ned. Scheepsbouw Maatschappij bloemen werden aangeboden.

Voor de tentoonstelling te San Francisco.

De correspondent van *Het Vaderland* te Rotterdam schrijft:

In den Grooten Schouwburg waren wij in de gelegenheid de twee fraaie diorama's en wandbeschildering te bewonderen, bestemd voor de tentoonstelling te San Francisco. De heeren Poutsma en zijn helpers hebben alle eer van hun werk.

Het eene diorama stelt voor het uitvaren van de schepen der Oost-Indische Compagnie in 1650 langs het eiland Marken. Op het eiland ziet men de echte oud-Hollandsche visschershuisjes en de bevolking aan de kust saamgestroomd in dezelfde typische kleederdracht welke zich door alle eeuwen gehandhaafd heeft en daar tusschen ook enkele heeren en dames uit die tijden. Een gebeele vloot van zeekasteelen in volle zeilen passeert het eiland.

Het andere diorama geeft een beeld van den tegenwoordigen bloei van onzen landb. en veeteelt. Het is een prachtvol Friesch landschap, rijk gestoffeerd met molens, behuizingen, landwegen en landerijen, met het prachtige Friesche vee. Ter zijde is aangebouwd een zuivelfabriek. Van uit het kantoor dat men kan binnengaan en zijn licht verkrijgt door een lantaarn van geschilderd glas, voorstellende het Nederlandsch wapen, omgeven door de wapens der provinciën, heeft men door een zijraam een kijkje in de fabriek zelve waar de nieuwste machines voor de zuivelbereiding zijn opgesteld.

Eindelijk geeft een reusachtig beschilderd doek een kijkje op de haven van Curaçao.

Een en ander zal de Nederlandsche afdeeling daar ginds zeker alle eer aandoen.

Uit de Naburige Republieken.

Venezuela. Generaal JUAN VICENTE GOMEZ heeft een circulaire verzonden om zijn politieke vrienden te verzoeken geen propaganda te maken voor zijn candidatuur bij de aanstaande Presidentskeuze Hij verlangt volkomen vrijheid bij die verkiezing en hoopt, dat het Congres zonder eenige pressie van welke zijde ook een President kieze volgens vrije keuze.

De gelukwenschen bij deze nobele houding stroomen hem thans van alle kanten toe, en maken zijne ondanks een prachtige reclame voor zijn difinitieve verkiezing.

Haïti. De revolutie is in vollen gang. Zij blijkt uitstekend te zijn voorbereid en over goed gewapende troepen te beschikken. De Regeering staat daar vrijwel machteloos tegenover, omdat er geen geld is en ook niet te krijgen is.

Ten overvloede werd de Bank geplunderd en is er een staat van regeeringloosheid ingetreden. Amerika is op het punt tusschenbeide te treden.

Mexico. De voorloopige President EULADIO GUTIERREZ heeft er genoeg van; bij deed afstand van de regeering en vertrok naar elders. De veelvuldige moorden en diefstallen werden hem te bar.

Naar het schijnt zal VILLA nu gevolg geven aan zijn vroeger reeds opgezet plan en in het Noorden van Mexico stichten, het meer Zuidelijk gedeelte overlatend aan ZAPATA. De toestand in Mexico is nog ellendiger dan in België. De verwoesting is algemeen en de armoede zeer groot.

De Katholieken in Mexico.

Reeds meermalen vestigden wij de aandacht op de vervolgingen, welke de katholieken en vooral de katholieke geestelijkheid in Mexico te verduren hebben.

Hoe ondraaglijk de toestand geworden is, moge blijken uit het feit, dat twee aartsbisschoppen en twee bisschoppen uit Mexico zijn moeten vluchten naar Cuba, terwijl de aartsbisschop Mora van Mexico City, een eerbiedwaardig grijsaard, in verbanning leeft te Havanna.

Bij hem bevindt zich Mgr. Frischler, aartsbisschop van Yucatan en nog veertig andere priesters. De eenige bisschop, die nog in Mexico verblijft en noch in de gevangenis wordt gehouden, noch zich behoeft te verbergen, woont op het gebied van den opstandelingen-aanvoerder Zapata, die de geestelijken niet vervolgt.

De Gouverneur van Nueva Leon heeft een decreet uitgevaardigd, waardoor de godsdienst onderdrukt wordt en de katholieken op bedreiging van doodstraf verboden wordt het H Sacrament der Biecht of het H. Sacrament des Altaars te ontvangen „Het Katholieke Westen" merkt hierbij op, dat de Boksers in China niet erger optraden dan de vreeselijke horden van Villa, den bescherming van den president en den staatssecretaris van N. Amerika.

Daar de regeering der Vereenigde Staten zich tamelijk passief houdt tegenover de verzoeken en de klachten, heeft de „Church Extension Society" honderden naar Vera Cruz gevluchte priesters en zusters naar de Vereenigde Staten doen brengen, daar hun leven na het vertrek der Amerikaansche troepen gevaar liep.

Buitenland.

Herstel van het Gezantschap bij den H. Stoel.

Bij behandeling der staatsbegrooting afdeeling Buitenlandsche Zaken had Mgr. Dr. NOLENS gelegenheid het volgende te zeggen:

Nu nog slechts een enkel woord. De heer de Beaufort heeft de aandacht van de Regeering gevestigd op enkele punten en nu moge het mij veroorloofd zijn daarbij nog één punt te voegen. Het is een feit dat zeer veel besproken en beschreven wordt, dat Engeland een gevolmachtigd Minister en buitengewoon gezant bij den Heiligen Stoel heeft benoemd en naar het schijnt is ook van andere landen een dergelijke benoeming te verwachten. Ik stel dat feit op den voorgrond. Welke beteekenis daaraan gehecht wordt kan o. a. blijken uit een artikel in het niet kerkelijk gezinde blad *Secolo*, waarvan wij in het *Handelsblad* van Woensdag 16 December, ochtendblad, eerste blad, een verkorte vertaling en inhoud vinden, en waarin o. m. gezegd wordt: „Met de benoeming van den Engelschen gevolmachtigde komt de actie van het Vaticaan in een nieuwe phase; de deelneming aan de diplomatieke vredesonderhandelingen is van nu af aan verzekerd."

Mijnheer de Voorzitter! Het is duidelijk, dat het belang zoo niet het eenige dan toch het hoofdmotief geweest is, dat bij deze regeeringsdaden gewerkt heeft. Ik meen, dat dit moeilijk voor tegenspraak vatbaar is, en nu veroorloof ik mij de aandacht van onze Regeering te vestigen op de vraag — zonder natuurlijk, indien de Regeering geen antwoord wenscht te geven, thans op antwoord aan te dringen — of het belang van ons land thans niet mede brengt op een voor ruim veertig jaar genomen beslissing terug te komen.

De Italiaansche correspondent van het *Handelsblad* voegt bij zijn vertaling van het artikel uit de *Secolo* het volgende:

„Laten wij het verblijdende in de feiten zien; opmerken hoe door dezen zoo materialistisch lijkenden oorlog de grootste geestelijke macht der wereld in gezag en invloed rijst, hoe, nu alle andere diplomatieën door het wapengedruisch tot zwijgen zijn gebracht, die van het Vaticaan successen

behaalt. Is het niet troostrijk te weten, dat het zwaard niet alles is?"

Het is natuurlijk niet te doen om successen: het is te doen om het welzijn en den vrede, niet alleen van een enkel land of een enkel landje, maar van de geheele menschelijke samenleving, en hoe meer dergelijke geestelijke krachten, van welken aard dan ook, in het werk gesteld kunnen worden om dat hooge doel te bereiken, des te beter."

De „Tijd" wijdde een hoofdartikel aan het zelfde onderwerp en meent, dat nu Engeland een gezant naar den Paus afvaardigt, Frankrijk zijn onderbroken traditie te Rome weer wil aansluiten, Servië en zelfs Turkije doende zijn een vast gezantschap bij het Vaticaan te vestigen, het ook voor Nederland de vanzelf aangeboden gelegenheid schijnt, om tegenover de standvastige welgezindheid van den Paus jegens ons land de diplomatieke beleefdheid te herstellen, die geschonden werd door het beleedigende besluit van 4 Februari 1872, hetwelk de Nederlandsche legatie bij het Vaticaan ophief.

Vooral het ministerie, dat als extra parlementair van geen partijen wilde afhankelijk zijn, zal zich in elk geval niet laten intimideeren door de nawerking van een antipaapschen nijd, die bij een handjevol lieden in ons land nog uit een vergeten tijdperk is overgebleven. Het heeft dan ook hier een ongezochte kans, om zijn gevoelens van pacificatie en zijn oprechte gezindheid jegens de Nederlandsche katholieken te bevestigen; die de Premier den 10n Dec. 1913 openbaarde in de belofte, dat hij rekening zou houden met „het rechtsgevoel der rechterzijde."

Het H. College.

Nu een nieuw pontificaat aangevangen is, kan het zijn nut hebben— mede op de mogelijkheid van een aanstaand Consistorie rekenende— de juiste samenstelling van het H. College te geven.

Onder Pius X stierven 48 kardinalen en wel: 1 door Pius IX, 41 door Leo XIII en 6 door hem zelven gecreëerd.

Op het oogenblik van zijn afsterven waren er 65 kardinalen, van wie er 8 *niet* aan het conclaaf deelnamen n. l. de Italianen Martinelli en Prisco, — de Oostenrijker Bauer, — de Hongaar Vaszary, — de Franschman Dubillard, — de Canadees Bégin, — de Noord-Amerikanen Gibbons en O' Connell, zoodat dit 57 leden telde n. l. 31 Italianen en 26 *niet*-Italianen.

Sedert dien werd kardinaal della Chiesa paus en stierven de Eminenties Dubillard, Cavallari en Ferrata, zoodat er overblijven 61 kardinalen en derhalve 9 vacaturen zijn.

Van die 61 creëerde er Leo XIII 20 en Pius X 41. Van hen zijn er 6 kardinaal-bisschop, — 46 kardinaal-priester (4 vacaturen) — en 9 kardinaal-diaken (5 vacaturen).

Van die 61 Eminenties zijn er: 31 niet-Italianen en wel 2 Portugeezen, 5 Spanjaarden, 6 Franschen, 1 Belg, 1 Nederlander, 2 Britten, 1 Ier, 1 Canadees, 3 Noord-Amerikanen, 1 Braziliaan, 1 Beier, 1 Duitscher, 3 Hongaren, 3 Oostenrijkers.

Van die 31 *niet*-Italianen zijn er 4 aan de Curie n. l. Merry del Val, Billot, Gasquet en van Rossum, — 25 bezetten een bisschopszetel — en 2 n. l. Netto en Vaszary zijn emeriti. 30 Eminenties zijn Italianen, van wie er 22 aan de Curie zijn en en 8 een zetel in de Italiaansche monarchie bezetten. In het geheel telt de Curie dus 26 kardinalen, van wie er 15 één en 3 twee bestuurs lichamen beheeren. Bovendien doet ééne Eminentie als plaatsvervanger dienst.

Van de 61 kardinalen behooren er 9 tot een orde of congregatie en wel: 2 Franciscanen, 1 Jezuïet. 1 Redemptorist, 2 Benedictijnen, 1 Karmeliet, 1 Augustijn.

Van de 61 kardinalen zijn er thans 52 bisschop en 9 priester.

Een Verklaring van Minister de Broqueville.

De Belgische minister-president baron de Broqueville, die thans te Londen verblijft, is aldaar door een correspondent van de „New York World" geïnterviewd.

De Amerikaansche journalist wees er den minister op, dat in de Vereenigde Staten van Duitsche zijde werd beweerd, dat de toestanden in België, wat den nood betreft, die door de werkloosheid en andere gevolgen der Duitsche invasie is ontstaan, overdreven zijn afgeschilderd en dat, in de komende maanden onder Duitsch beheer, de hongersnood zal worden vermeden door het heropenen der fabrieken en de algemeene hervatting van het zakenleven en de industrie.

Baron de Broqueville antwoordde, dat de algemeene toestand pijnlijk met deze beweringen in strijd is, en wel om de volgende redenen.

De oorlogsschattingen, die nog voortdurend aan iedere Belgische gemeente worden opgelegd, hebben de hulpbronnen van kapitaal in ons land doen opdrogen; een van de bedoelingen dezer schattingen was om België's handel en industrie te verwoesten. Daarbij zou met geen enkel vreemd land het drijven van handel worden toegestaan, zoodat er gedurende de Duitsche bezetting, geen markt zou zijn voor onze productie, zelfs indien onze industrie herleefde.

Van de burgerlijke mannelijke bevolking zijn er velen als gijzelaars naar Duitschland gevoerd, en zij, aan wie het toegestaan is in Brussel, Antwerpen, of andere steden te blijven, zijn beroofd van alle vrijheid van handelen of beweging, zoodat 't voor hen onmogelijk is eenig beroep uit te oefenen of het dagelijksch brood te verdienen.

De requisities van voedsel, die zonder ophouden in alle gemeenten worden gedaan, zijn niet alleen wreed, maar zelfs ontzettend geweest en schenden het tot dusver algemeen erkende beginsel van internationale wetgeving, dat de militaire bezetting van een land de verplichting medebrengt, om te zorgen voor het onderhoud der bewoners, die door de voorwaarden der bezetting beroofd zijn van de gewone middelen om het dagelijks brood te verdienen.

Hongersnood is tot nu toe alleen voorkomen door de voedsel-verschaffing door de welwillende tusschenkomst van de commissie tot ondersteuning van België, opgericht en ondersteund door de edelmoedigheid der Amerikaansche en Engelsche volkeren en de bewering, dat er eenige mogelijkheid bestaat, dat door de herleving van industrie en handel gedurende de Duitsche bezetting onze landgenooten zich zelf zouden kunnen onderhouden, kan alleen worden verspreid met het doel om het reeds ondragelijke lijden van het Belgische volk nog te vermeerderen, door de eenige bronnen te doen opdrogen.

De Belgische oorlogscontributiën.

BRUSSEL, 22 Dec. (W.B.) Bij de succesvolle regeling der Belgische oorlogscontributiën wordt o.a. aangeteekend:

De door den landdag der 9 Belgische provinciën genomen besluiten om de door den gouverneurgeneraal aan de Belgische bevolking opgelegde jaarlijksche contributie van 480 millioen francs door uitgifte van schatkistbiljetten te doen binnenkomen, losten een reeks belangrijke vraagstukken op Tot nu toe werden de contributiën aan de afzonderlijke steden opgelegd, terwijl de vermogende personen die buiten wonen daarvan verschoond bleven. Den weg van eene staatsleening of uitgifte van het Duitsche bestuur kon men reeds uit volkenrechtelijke overwegingen niet inslaan, daarom werd de weg gekozen om eene contributie aan de 9 provinciën op te leggen, haar voor het opbrengen van het bedrag solidair aansprakelijk te maken.

Bij de vóór-besprekingen met vertegenwoordigers der „députations permanentes" toonde zich haar streven naar tegemoetkoming, zelfs een zekere neiging tot zakelijke medewerking. Zij spraken er in het openbaar hare voldoening over uit, dat op het oogenblik eene directe belasting aan het land bespaard bleef en de dekking der schatkistbiljetten op den vredestijd wordt overgedragen. De requisities, die tot nu toe met bons betaald werden, zullen voortaan in baar geld worden vereffend. Het is zeker als een vreugde te beschouwen, dat het midden in den oorlog gelukte 9 provinciale staten bijeen te roepen en ze te bewegen het voorstel der Duitsche regeering te aanvaarden. De wijze en het gevolg van de oplossing der kwestie van de contributiën en de requisitiën doen tegelijkertijd recht aan de eischen van den overwinnaar en aan de draagkracht van het land en zijne wetgeving en ze brengen in zijne moeilijke economische verhoudingen een dringend noodzakelijke orde.

Oorlogskroniek.

9 Oct. Antwerpen gevallen; nog enkele forten zijn in handen van de Belgisch-Engelsche troepen. De hoofdmacht van de Belgisch-Engelsche troepen verlaat de stad aan de Westzijde. De bruggen over de Schelde laat men springen. De uittocht van de Belgische bevolking naar Nederland duurt voort.

Op het Oostelijk oorlogsterrein bezetten de Russen wederom Lyck in Oost-Pruisen.

De Russen worden door de Oostenrijksche troepen uit de Karpaten teruggedrongen; de Uszok-pas van vijanden gezuiverd.

10 Oct. De geheele vesting Antwerpen met alle forten in handen der Duitschers. Het Belgisch-Engelsche bezettingsleger trekt in de richting Gent-Brugge-Ostende af. Bij St. Nicolaas wordt de achterhoede van het leger afgesneden; een aantal soldaten worden gevangen genomen, 20.000 Belgen en 2000 Engelschen worden in Nederland geïnterneerd.

Op het Westelijk oorlogsterrein wordt Reims opnieuw gebombardeerd. Westelijk van Rijssel en bij Hazebroeck hebben cavaleriegevechten plaats.

De Russische kruiser „Pallada" wordt door den Duitschen onderzeeër U 26 voor den Finschen Golf in den grond geboord.

11 Oct. De verbondene troepen behalen enkele plaatselijke voordeelen ten Noorden van de Oise.

Duitsche vliegers werpen een bom op de Notre Dame te Parijs, welke slechts geringe schade aanricht.

Przemysl wordt door de Oostenrijksche troepen ontzet. In Zuid Polen dringen de Oostenrijk-Duitsche troepen tot de Weichsel door. Pogingen van de Russische troepen, om Zuidelijk van Iwangorod de Weichsel over te trekken, worden afgeslagen.

12 Oct. De Fransche troepen behalen op het Westelijk oorlogsterrein ten Noorden van Atrecht enkele voordeelen.

De Duitsche troepen bezetten Gent.

Het Antwerpsche gemeentebestuur en de Duitsche gouverneur dringen er op aan, dat de Belgische vluchtelingen uit Nederland weer naar Antwerpen terugkomen. Duizenden Belgische militairen worden nog aan onze grens ontwapend en geïnterneerd.

Zuidelijk van Warschau worden de Russiche troepen door de Duitschers en Oostenrijkers teruggeworpen. De Russen doen een laatste bestorming op Przemysl, maar worden afgeslagen. De Oostenrijkers bezetten weer Jaroslaw.

Begin van het proces tegen de daders van den aanslag op aartshertog Ferdinand te Serajevo.

13 Oct. Rijssel wordt door de Duitsche troepen bezet; er worden 4500 gevangenen gemaakt.

Gevechten tusschen het uit Antwerpen teruggetrokken Engelsch-Belgische leger met de Duitsche troepen in de buurt van Brugge.

De Belgische regeering van Ostende naar Havre verplaatst.

Kolonel Maritz is in Zuid-Afrika in opstand gekomen tegen de Engelschen en maakt gemeene zaak met de Duitschers.

De Russen worden bij Schirwindt in Oost-Pruisen geslagen. Lyck weer door de Duitsche troepen heroverd. Bialla door de Russen ontruimd.

14 Oct. De Duitsche troepen bezetten Brugge.

Bij Ostende wordt hevig gevochten tusschen het Engelsch-Belgische leger en de Duitsche troepen.

De verbondenen bezetten Yperen en meldden voordeelen bij Berry au Bac behaald.

Een laatste aanval van de Russen op Lyck wordt afgeslagen. In Galicië dringen de Oostenrijkers verder op en bezetten de versterkte hoogten van Starasol, Zuidelijk van Przemysl.

Neutralen en non-combattanten verlaten Tsingtau.

15 Oct. Duitsche troepen bezetten West-Capelle, Knocke, Heyst en Ostende.

De eerste schermutselingen hebben plaats aan het Yserkanaal bij Nieuwpoort en Dixmuiden.

Noord-Westelijk van Reims worden Fransche aanvallen afgeslagen.

De Engelsche kruiser „Hawke" wordt in de Noordzee door een Duitschen onderzeeër getorpilleerd.

In Zuid-Afrika raken de troepen van Marits slaags met de Unie-troepen onder kolonel Brits.

16 Oct. Op het Westelijk oorlogsterrein behalen de Franschen voordeelen tusschen Atrecht en Albert.

De Oostenrijkers werpen in Galicië de Russen terug bij Wyszkow en verslaan de uit het comitaat Marmaros verdreven Russische troepen bij Ratro.

17 Oct. Het Belgisch leger zet zich als uiterste linkervleugel van het leger van de verbondenen aan het Yserkanaal vast en houdt de Duitsche troepen, die daar opdringen, tegen.

De Engelsche kruiser „Undaunted" en vier Engelsche torpedojagers komen bij de Nederlandsche kust in gevecht met de Duitsche torpedojagers S 115, S 117, S 118 119. S

De Duitsche torpedojagers worden in den grond geboord.

Op het Oostelijk oorlogsterrein duurt de strijd bij en Zuidelijk van Warschauw voort. In Galicië worden de bij Wyszkow geslagen Russische troepen door de Oostenrijksche troepen achtervolgd.

De Japansche kruiser „Takischio" wordt in de Kiau-Tsjau-baai door de Duitsche torpedoboot S 90 in den grond geboord. De bemanning wordt door de S 90 op de kust gezet.

Adriaan Laclé y Esposa

tienen el gusto de participar a sus amigos y relacionados que su hijo

Adriaan Amadéo

ha contraido esponsales con la Senorita

Hendrika Sofia Arends

3—1 *Aruba Enero 5 de 1915.*

Rudolfo M. Arends y Esposa

tienen el gusto de participar a sus amigos y relacionados que su hija

Hendrika Sofia

ha contraido esponsales con el Senor

Adriaan A. Laclé

Aruba Enero 5 de 1915.

HAVEN-NIEUWS.
VAN 16 JAN. — 30 JAN.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Zulia	S S Morris	16 Jan	New-York	16 Jan.	Maracaibo
Pr der Nederl	N C v Baaren	22 „	New-York	23 „	Amsterdam
Merida	A Johanson	18 „	Maracaibo	18 „	La Guayra
Pr Willem V	P C v d Graaff	18 „	Amsterdam	19 „	New-York
Merida	A Johanson	20 „	La Guayra	21 „	Maracaibo
Zulia	S S Morris	21 „	Maracaibo	21 „	New-York
Caracas	Furst	21 „	New York	21 „	La Guayra
Caracas	Furst	27 „	La Guayra	27 „	New-York
Merida	A Johanson	27 „	Maracaibo	27 „	Maracaibo
Maracaibo	G W Goodman	30 „	New-York	30 „	Maracaibo
Legaspi	E Egacini	15 Jan.	Colon	16 Jan	Barcelona
Savoia	G Debarbiere	27 „	Génova	27 „	Colón

Schoeners.	Aankomst	van	Schoeners.	Vertrek	naar.
Silfide H	17 Jan	Margarita	*España D*	15 Jan.	Sanchez
Cinco Herm. C	17 „	Aruba	*Virginia H*	18 „	Vela de Coro
Rosa Maria H	18 „	Aruba	*Nereida H*	18 „	Maracaibo
La Providencia	19 „	Pto Cabello	*Gacela H*	22 „	Maracaibo
Virginia H	22 „	V. de Coro	*Rosa Maria H*	21 „	Aruba
Maracaibo V	22 „	Pto Cabello			